

טורי קריגר צבי
173283

בן אסתר ואברהם

נולד ב- 21.9.1914

שרת בחטיבת גולני

נפל ב- 1.5.1948

בקרבות רמות נפתלי.

קריגר צבי

בן אברהם ואסתר. נולד ביום 21.9.1914 בעיר גירנברג שבגרמניה. למד בבית-ספר עממי ונמשך מנעוריו אחרי חזון הארץ. בשנת 1936 עלה לארץ עליית חלוץ ועבר את חבלי הקליטה וההתערות בשנות המאורעות עד להתגייסותו ל"באפס" הארצי-ישראלי. במלחמת-העולם השניה שירת בארץ ובצפון אפריקה, והשתתף בבריגדה העברית בכל פעולות הגדוד השני. בהיותו בצבא הצטרף לארגון "וינגייט" ואחרי

שחרורו עלה עם חבריו על הקרקע ברמות-נפתלי. הקים את משקו ועבד בו יחד עם אשתו. חבריו קראו לו בשם "צבי הלץ". במצב הקשה ביותר ידע לבדח את הרוחות. יחסו לעבודה ולחברה היה למופת. ביום ההתקפה על רמות-נפתלי, ב-1.5.1948, היה בעמדה וירה בלי הפוגות, עד שצורר כדורים של האויב פגע בו ונפל חלל. למחרת היום נקבר ברמות-נפתלי. הניח אחריו אשה ותינוקת.

פעילות החטיבה בעת שירותו של צבי

"במגמה לקדם פני פלישה" (אפריל-מאי 1948)

למן ה-15 באפריל 1948 ועד ה-15 במאי 1948, בחודש האחרון לשלטון הבריטי בארץ-ישראל, פעלו לוחמי חטיבת גולני בפעילות התקפית יזומה, על פי תוכנית-אב אסטרטגית של הפיקוד העליון - "תוכנית ד'". המגמה היתה לקדם פני פלישה, ליצור רציפות טריטוריאלית ולהשתלט על שטחים חיוניים במרחב החטיבה: משטרות, מחנות צבא ונקודות מפתח נוספות. במסגרת זו ותוך לחימה אינטנסיבית השתלטו חיילי גדוד "דרור" על ולדהיים ובית-לחם הגלילית ועל אום אל-זינת בוואדי מילך. לוחמי גדוד "ברק" השתלטו על המשטרות בטבריה, בצמח וליד קיבוץ גשר (עם חברי הקיבוץ), על סג'רה הערבית וערב אל-זבח למרגלות התבור. ערב הקמת המדינה, בה' אייר תש"ח, הושלמו הפעולות לטיהור המרחב הפנימי של החטיבה בהשתלטות על רמת סירין וכפריה, כיבוש מחנה חיל הספר והעיר בית-שאן (12.5.1948) על ידי חיילי גדוד "גדעון" כולל השתלטות על כאוכב אל-הווא (כוכב הירדן) ואנדור (עיני-דור) בנסיון לחסום את ואדי אל-בירה (נחל תבור).

יזמן ה'א' ע'כ"א

- 1.5.48 — הלבנונים פתחו בהתקפה על רמות-נפתלי. אנשי המקום מחזיקים מעמד למרות אבידותיהם.
- 3.5. — יחידה מגדוד "ברק" פוצצה אחד מעיקולי הדרך היורדת מרכס הגולן לאל-חמה.
- יחידה מגדוד "דרור" פוצצה את גשר ואדי-חלדיה בכביש המוביל משפרעם לנצרת.
- גמשכת הרעשת רמות-נפתלי.
- 4.5. — מבצע "מטאטא": יחידות הגדוד-השלישי תפסו את משלטי הדרך, העולה מטבחה לראש-פנה, וטיהרו את הסביבה מן הכפרים הערביים.
- 5.5. — הרעשת רמות-נפתלי נפסקה בחצות.

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמת העצמאות היה מגוון ורב־פנים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ־ישראל של אותם הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי־אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרחבי הגליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת חודשי לחימה ארוכים בני עיר רבים ואף עולים חדשים אנשי גח"ל ומח"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבת גולני בחורות רבות, אשר שירתו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורבות מהן פעלו כקשריות או חובשות קרביות. כבר במלחמת העצמאות היתה חטיבת גולני כור היתוך לילידי הארץ ולבני העליות השונות.

בסיכום המבוא שכתב נחום גולן לספר "אילן ושלח" נאמר: "...צמחנו בנוף הגלילי ובמישורי העמקים, ובמרחבי הנגב הרחבנו אופקים - התבגרנו. ההתיישבות בעמקים ובגליל היא שנתנה לחטיבה את צביונה וחותמה המיוחד, וממנה ספגה את ערכיה, כי על כן היתה החטיבה כפרית נאמנה לערכים שיוקה בגושי התיישבות אלו. ציינו אותה תכונותיו של עובד־האדמה ויושב־הכפר: עקשנות, צמידות

למשימה, שורשיות ושקט..."

תעודות של צבי מתקופת המנדט

Name KURT KRIGER (Zvi)
 № 6596 T.A.C.

having been duly attested in accordance with the
 Police Ordinance, is hereby appointed a member
 of the Palestine Police Force and is hereby vested
 with the powers, immunities and privilege of a
 police officer from this date.

[Signature]
F. W. Mc GREGOR Signature
 Assistant Superintendent Police

Jewish Settlement Police Appointment.
 Galilee District (Tiberias)

Date 9.4.47.

Photography
 Asst. Superintendent of Police
 MAY 1947

Signature P.3 זבי

3729/PP&T/J/T 11/45

Substitute Form for A.F.B. 108 B

18897 APPENDIX TO A.C.I. 318/42

(If this CERTIFICATE is lost, no duplicate can be obtained)

Army No. P/15685 NAME KRIEGER KURT

Effective date of Discharge 3 July '46

Total Service: Years 5 days 206

Rank on Discharge PTE

Cause of Discharge Release A.S. GP

Service outside Palestine/Syria. 2 yrs 345 days

Medals, etc. 1939/45, Italy Stars, Defence Medal

Corps for which enlisted. PAL REGT

Corps from which discharged PAL REGT

Transfers, if any, to other Corps NIL

Previous service in H. M. Forces NIL

Military Conduct VERY GOOD

[Handwritten signature]

Date 3.1.46 Officer i/c Palestine Records, M.E.F.

The Palestine Record Office

מנו בית ישראל

מסדד מכסחון
מחלקת לתוצות וחנייל

מסדד המנוחון
מחלקת לתוצות וחנייל

לכבוד
אל ריאסאל ראל
מכון החשב בית צבי
ירושלם

תאריך: 23.6.52

הנדון: קריאה צבי צע

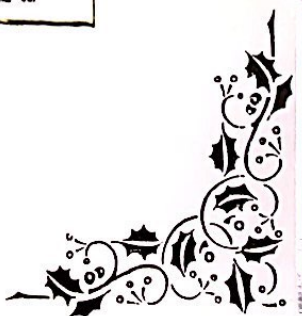
א.ב. (ג.ב.).

בתשובה למכתבו (ה) הנני מתכבר
להודיעו כי בהתאם לרישום שבדינור:-
אחיייל אס-3223 קריאה צבי צע
בן אברהם.
נפל בראל נפאל.
בתאריך 1.5.48
נערך בבית הקברות בראל-נפאל.

מסדד המנוחון
מחלקת לתוצות וחנייל
סנהל המחלקה

מסדד

ג.ב. 5000

חטיבת גולני במערכה

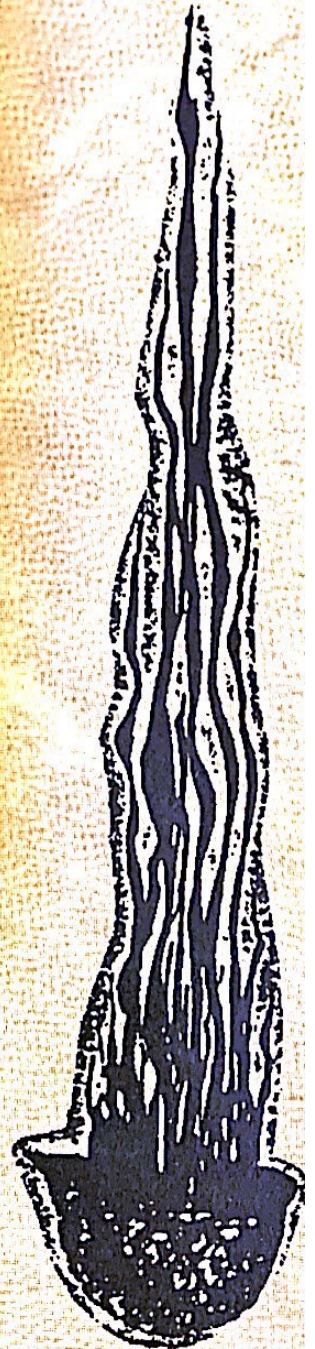
בראשית

חטיבת גולני קמה על ירושת יחידותיו של חיל-השדה (חי"ש) אשר לארגוניה "הגנה", שהיו קימות כמה שנים קודם לכן במרחבי הנפות של גליל-הצפון והיו מטופחות במידה רבה בגושי ההתישבות בעמקים ובגליל-התחתון.

בניגוד לחטיבות מרחביות אחרות, שהתארגנו עם ראשית המאורעות אשר שימשו פתיחה למלחמת-השהחור, נוצרה חטיבת-גולני כשלושה חדשים לאחר מכן, ב-22 בספרואר 1948. עד אז היתה קימת בצפון כולו חטיבה מרחבית אחת, שנקראה חטיבת "לבנוני". בעיות הבטחון הספאציפיות של כל אחד מן הגושים הגיאוגרפיים-התישבותיים, שנכללו בתחום הזה, הצריכו את צמצום המרחב הנתון בידי סמכות-פיקודית אחת; וכך קמו, על יסודה של חטיבת-לבנוני, שתי חטיבות מרחביות חדשות: "גולני", ו"כרמל". יחידות הפלמ"ח, המגויסות מקודם חנו בגליל הצפון, פעלו בתיאום עם מטות החטיבות והגדודים, אם כי לא היתה כל כפיפות פיקודית למטות אלה.

מרחב-החטיבה כלל את הגליל-העליון המזרחי, רמת הגליל-התחתון, העמקים וגוש הרי אפרים. בצומת ג'למה גבל במרחב-כרמל; ובבת-שלמה — במרחב "אלכסנדרוני". מרחב זה כלל 4 נפות: "תל-חי" (הגליל-העליון המזרחי), "שמעון" (עמק-הירדן והגליל-התחתון); "בנימין" (עמק-חרוד ובית-שאן), "לוי" (עמק-יזרעאל המערבי וגוש אפרים), שלוש גרעינים של גדודי-שדה קמו לחטיבה עוד בימי לבנוני, והללו חפפו את הנפות הנזכרות; גדוד "ברק" בעמק-הירדן ובגליל-התחתון, "דרור" בעמקי יזרעאל, חרוד ובית-שאן ו"אלון" — גדוד חי"ש חיפני, שהועבר לגליל העליון. פיקוד-החטיבה כפוף היה במישרין למטה-הכללי.

עוד בימים הראשונים להתארגנות החטיבה, הוקם בגליל-העליון פיקוד-משנה, בעל סמכויות רחבות, לגבי גדוד-החי"ש "אלון" ונפת תל-חי, שעמד במגע של תיאום ושיתוף עם מטה הגדוד-השלישי של הפלמ"ח, אשר פעל אותה תקופה בגליל-המזרחי. היה זה מצב של עצמאות מסוימת; ואמנם מצב זה הביא, כעבור זמן קצר, להפרדתו המוחלטת של אותו מרחב מעל החטיבה. כבר אז ברור היה, כי הגליל-העליון, על בעיותיו המרובות והמיוחדות, אינו יכול להכלל במרחב-חטיבתי, שגבולותיו מגיעים אל רוכסי הגלבע ומרדודת-הכרמל. השיקול, שהכריע בשעתו לגבי ההכללה, נבע בעיקרו מעובדת דלילותה של האוכלוסיה, ומדלות הכוח-העברי בגליל-העליון, ומההכרח כי יוכל לינוק מעורף יהודי, חזק יותר מבחינה יחסית (עמק-הירדן, טבריה, העמקים), ולהתבסס עליו. עם העברתו, באמצע אפריל, של גדוד פלמ"ח נוסף לגליל-המזרחי, ופתיחת מבצע-יפתח לטיהור הגליל וכיבוש צפת, נסתים למעשה הקשר האורגני בין החטיבה לגליל-העליון. יחידות-החטיבה, אשר נשארו שם ופעלו בשיתוף עם כוחות הפלמ"ח, היוו את היסוד לחטיבת-עידד.

"אלוהי הנושק לוחמים ועוצם עיניהם ההוזות
הידעת את פי הלוחם שנשקת בפעם הזאת?"

השמעת פה זה בדברו? הראית, רחום ונכמר,
מה אלמג חלומות התנפץ עם המצח הזה המקמר

איזה ישר כרע עם הגב שהמך בטרשי הקרבות
ואיזו שירת נעורים נשתתקה בשתק לב הנדבות.

תן אות, אלהי חמתים. שידעת ידע כל זאת,
שבאיזה מקום בעולם ממשיכות שתי עיניו להזות.

שבצל שכינתך טוב לבן, שמתחת כנפך, כמו טף,
ממשיכים חלומות לשחק על קימורת מיצחו המלוטף.

שרפאת לנער אי שם: קם ישרו ועמד על רגליו
ושירו מכסה לגבעות ככסות העירית, השחלב...

תן אות לרעיו, אלהי. עננו דבר, שאם לא
- הלא טעם לשמש אינו, לירח יקר בהילו.

עננו נושק לוחמים ועוצם עיניהם ההוזות:
הידעת את פי הלוחם שנשקת בפעם הזאת? - "

היה נשוא אהבה
את יפה הבלדות והתוא
כי דעות שבבטח, לשלום
לא יתן את לבו לשבח.
אזכה וקולות כוח
את תשובה כנען לפרוח.

חיים ז"ל

צבי קריגר ז"ל

אלוהיי / לאורך הים

תגיד לי איך לעצור את הדמעות
תגיד לי איפה יש עולם אחר לחיות
תגיד לי למה אין אמת רק הזיות
אז למה לנסות ולהמשיך עכשיו לבכות

לאורך הים
אין גלים, יש עולם
שנשכר לרסיסים על המזח

תגיד לי איך לעצור את הדמעות
תגיד לי איפה יש עולם אחר לחיות
כשאנשים רצים אל התופת כמו אל הים
אני ארוץ אל תוך האש אם יחזרו משם

תגיד לי איך עם המוות אתה חי
מסתיר דמעות בכל לילה, תגיד לי עד מתי
האש שקוראת לא נמצאת שם באמת
וזה שנעלם, האם יחזור אם שכבר מת